

ก๊าซธรรมชาติในทะเล เกี่ยวข้องกับสมุททานุภาพหรือ ?

พลเรือเอก สุนทร กระเทศ

พมได้อ่านหนังสือสมรภูมิ ฉบับที่ ๑๐๐๑ ในบทความเรื่อง ทศวรรษแรกของ กองทัพเรือไทย ในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งเรียบเรียงโดย นาวาเอก ยุทธนา พักผลงาม ผมรู้สึกดีใจเป็นอย่างยิ่งที่บทความนี้ได้แพร่หลายไปในภาครัฐและเอกชนเพื่อจะได้รู้เรื่องของ ทหารเรือมากขึ้น และก็จะทราบว่ามีบทบาทของกองทัพเรือในอนาคตนั้นควรจะเป็นอย่างไร ผมจะไม่ก้าวล้ำหรือไปวิพากษ์วิจารณ์ในเนื้อหาที่ท่านได้เรียบเรียง ซึ่งท่านก็ได้ออกตัวไว้แล้วว่าเป็นความคิดเห็นของท่านแต่ผู้เดียว แต่ผมก็อยากจะให้ทหารเรือได้อ่านบทความนี้ แล้วผู้อ่านก็จะทราบว่า มีบางสิ่งบางอย่างที่ทหารเรือจะต้องสนใจและดำเนินการต่อไป และผมก็อยากให้บทความนี้ได้แพร่หลายไปในกองทัพบก และกองทัพอากาศด้วย เพราะต้องรับผิดชอบในการป้องกันประเทศร่วมกันทั้ง ๓ เหล่าทัพ เพื่อจะได้มองไปในอนาคตข้างหน้าว่า “กองทัพไทย” ควรจะมีบทบาทในการป้องกันประเทศกันอย่างไร

ที่ผมนำมาเขียน ณ ที่นี้ก็เพียงแต่จะชี้ให้เห็นว่า อย่ามัวแต่ศึกษาและคิดถึงเรื่องในอดีตให้มากนัก ควรจะมองเรื่องที่จะเกิด

ขึ้นในอนาคตให้มากๆ เหตุการณ์และบทเรียนในอดีตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และบางอย่างก็จะนำมาใช้หรือปฏิบัติในปัจจุบันนี้

ไม่ได้เพราะสถานการณ์และวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีในอดีตและปัจจุบันไม่เหมือนกัน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่ปัจจุบันนี้เราสามารถที่จะกำหนดอนาคตล่วงหน้าได้ตามแต่สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

บทความที่ผมจะเขียนต่อไปนี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและจะมีความสำคัญในอนาคตซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับทหารเรือ เรื่อง ก๊าซธรรมชาติในทะเล น่าจะเป็นปัจจัยตัวหนึ่งในทรัพยากรทางทะเลและควรอยู่ในเรื่องของสมุททานุภาพ ดังนั้นผมเห็นสมควรที่จะต้องมาทบทวนความรู้ ในเรื่องของสมุททานุภาพกันสักเล็กน้อย ซึ่งท่านที่เป็นทหารเรือคงจะทราบดีกันอยู่แล้ว เนื่องจากเรื่องที่ผมจะเขียนนี้ไม่ใช่ตำราเรียน ผมจึงขอยกเว้นที่จะไม่กล่าวถึง นายพลเรือมาฮาน ซึ่งได้เขียนเรื่องสมุททานุภาพ (Sea Power) ไว้อย่างไร รวมถึงเอกสารและตำราที่อาจารย์ใช้สอนกันอยู่ในสถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูงนั้นมืออย่างไรบ้าง ผมจะขอยกมาและอธิบายอย่างสั้นๆ เท่าที่จำเป็นดังนี้

จากผลประโยชน์แห่งชาติ

↓
วัตถุประสงค์แห่งชาติ

↓
นโยบายแห่งชาติ

↓
ยุทธศาสตร์ชาติ

↓
กำลังอำนาจแห่งชาติ

กำลังอำนาจแห่งชาติ (National Power)

- การเมือง (Politics)
- เศรษฐกิจ (Economic)
- สังคมและจิตวิทยา (Sociology)
- วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี (Scientific & Technology)
- การทหาร (Military)
- (ยุทธศาสตร์ของแต่ละเหล่าทัพ)

สมุททานุภาพ (Sea Power)

สมุททานุภาพ (Sea Power) เป็นส่วนหนึ่งของกำลังอำนาจแห่งชาติ ดังนั้นสมุททานุภาพ ก็คือ **ขีดความสามารถของรัฐที่จะสามารถดำเนินการเอาสิ่งที่เป็นคุณประโยชน์จากทะเลมาใช้ให้เกิดเป็นพลังส่วนหนึ่งของกำลังอำนาจแห่งชาติ**

ปัจจัยแห่งสมุททานุภาพ (The Elements of the Sea Power) มีดังต่อไปนี้

๑. ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์
๒. ลักษณะเชิงภูมิศาสตร์ทางธรรมชาติ
๓. ขอบเขตของดินแดน
๔. จำนวน และ คุณลักษณะของประชากร
๕. คุณลักษณะของรัฐบาล

เครื่องมือแห่งสมุททานุภาพมี
 ดังต่อไปนี้ (ขออนุญาตใช้หมายเลขเรียง
 ตามลำดับเพื่อสะดวกต่อการเขียนต่อไป)

๖. เครื่องมือการทำสงครามทางทะเล
 (Seagoing Instruments of War)

๗. ฐานทัพต่าง ๆ เพื่อการสนับสนุน
 (Supporting Bases)

๘. พาณิชยนาวี (A Merchant
 Marine)

๙. ท่าเรือที่เหมาะสม (Suitable
 Harbours)

ผมจะไม่อธิบายว่า สมุททานุภาพ
 ของเรานั้นเข้มแข็ง หรืออ่อนแออย่างไร แต่
 จะขอยกตัวอย่างบางหัวข้อที่สำคัญจาก
 ๙ หัวข้อให้ทราบเพียงสั้น ๆ เพื่อให้เกิด
 ความเข้าใจมากขึ้นดังนี้ คือ

หัวข้อที่ ๔ จำนวนและคุณลักษณะของ ประชากร

ผมว่าจำนวนนั้นไม่ค่อยจะมีความ
 สำคัญมากนักแต่ “วัฒนธรรมและคุณภาพ
 ของประชากร” ชาติที่เจริญแล้วเห็นว่ามี
 ความสำคัญมากต่อการที่จะพัฒนาประเทศ
 ในอนาคต สำหรับประเทศของเรานั้น
 ท่านผู้อ่านหากคำตอบเอาเองนะครั้นว่าเป็น
 เช่นไร คุณภาพของนักรการเมือง คุณภาพ
 ของข้าราชการ คุณภาพของประชาชน
 ทั้งระดับกลางและระดับล่าง รวมทั้งความรู้
 พื้นฐานต่าง ๆ และการรณรงค์กลุ่มหลงในสิ่ง

ไร้สาระ ไม่มองเห็นผลประโยชน์ส่วนรวม
 ของชาติ ถูกชักจูงได้ง่าย คัดค้านและ
**วิจารณ์ทุกเรื่องโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
 หรือรู้ไม่จริง** ดังนั้น ถ้าจะดูว่าประเทศใดจะ
 เจริญก้าวหน้าเพียงใดนั้นให้ดูที่ “วัฒนธรรม
 และคุณภาพของประชากร” มีนักรการเมือง
 ของเราบางท่านได้กล่าวว่า ผู้แทนราษฎร
 ไม่จำเป็นต้องจบปริญญาตรี ผู้ที่มีความรู้
 ต่ำกว่าก็เป็นผู้แทนราษฎรและเป็นรัฐมนตรีได้
 ผมนึกไม่ถึงที่จะได้ยินคำพูดนี้ ผมเป็นห่วงว่า
 ในไม่ช้า พม่า เขมร และเวียดนาม คงจะ
 แข่งขันหน้าเราในทุก ๆ ด้านอย่างแน่นอน
 ทุกวันนี้ผู้คนเบื่อหน่ายกับลัทธิประท้วง
 ก่อม็อบ (Mob) วุ่นวาย เอากฎหมายเอื้อ
 กุฎหมาย อ้างสิทธิต่าง ๆ นานา มาขัดขวาง
 การพัฒนาเพื่อประโยชน์ส่วนรวม หลายคน
 กังวลว่า เรากำลังเดินตามแบบความวุ่นวาย
 เหมือนฟิลิปปินส์ หรืออินโดนีเซีย หรือเปเล่

หัวข้อที่ ๕ คุณลักษณะของรัฐบาล

สมุททานุภาพจะเข้มแข็งหรืออ่อนแอ
 นั้นขึ้นอยู่กับที่รัฐบาลจะสนับสนุนมากน้อย
 เพียงใด ประเทศเราหลังจากเปลี่ยนแปลง
 การปกครองเมื่อ พ.ศ.๒๔๗๕ หัวหน้า
 รัฐบาลมักจะเป็นทหารบก และได้ละเลย
 ไม่สนใจในเรื่องสมุททานุภาพ จนกระทั่ง
 มาถึงสมัยฯพณฯ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ
 เป็นนายกรัฐมนตรี ท่านเห็นความสำคัญ
 ของเรื่องนี้ จึงได้สนับสนุนอย่างจริงจัง

ทำให้มีท่าเรือที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น และกิจการพาณิชย์นาวี ก็เริ่มดีขึ้นตามลำดับ แต่ก็ได้แต่วิ่งไล่ตามชาติอื่น ๆ เขา ทั้ง ๆ ที่เราควรจะเจริญก้าวหน้าเท่า ๆ กับ เกาหลีใต้ และได้หัวเห็ดการณีนวัตกรรมที่ผมจำได้คือ ใน พ.ศ.๒๕๓๓ ผมได้เป็นผู้แทนกองทัพไทยร่วมเดินทางไปกับ ฯพณฯ พลเอกชาติชาย ฯ นายกรัฐมนตรีไปเยือนประเทศสหรัฐ ฯ หลังจากที่ ฯพณฯ พลเอก ชาติชาย ฯ และผมได้ปรึกษาข้อราชการกับท่านประธานาธิบดี George Bush ในทำเนียบขาวแล้ว ในระหว่างเดินทางกลับที่ปัก ผมได้มีโอกาสคุยกับ ฯพณฯ พลเอก ชาติชาย ฯ ถึงเรื่องพาณิชย์นาวี ที่ท่านเห็นความสำคัญและสนับสนุน ท่านบอกว่า ท่านได้เคยมารับราชการในต่างประเทศอยู่หลายประเทศและเป็นเวลานาน เห็นชาติต่าง ๆ เห็นความสำคัญของการใช้ทะเลให้เป็นประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องพาณิชย์นาวี ท่าเรือพาณิชย์และความสำคัญของนาวีกานูภาพ ดังนั้น เมื่อท่านมีโอกาสและมีอำนาจที่จะดำเนินการได้ ท่านจึงได้สนับสนุนและให้ดำเนินการพร้อมทั้งให้จัดหาท่าล้งรบบทางเรือด้วย ผมขอกราบขอบพระคุณท่านแทนพวกเรา ซึ่งเป็นทหารเรือไว้ ณ ที่นี้อีกครั้งหนึ่ง

หัวข้อที่ ๖ เครื่องมือการทำสงครามทางทะเล

เครื่องมือการทำสงครามทางทะเลก็คือ นาวีกานูภาพ (Naval Power) หมายถึงกำลังรบทางเรือและนาวิกโยธิน ซึ่งอนาคตของนาวีกานูภาพของกองทัพเรือไทยนั้น นาวาเอก ยุทธนา ฯ ได้เขียนไว้แล้วตามที่ผมได้เขียนกล่าวนำไว้ในเบื้องต้น ซึ่งกองทัพเรือไทยนั้นจะต้องใช้ความรู้ในเรื่องสงครามทางทะเล (Maritime Warfare) และสงครามทางเรือ (Naval Warfare) โดยการปฏิบัติการในเรื่อง Maritime Operations และ Naval Operations ซึ่งทหารเรือไทยในปัจจุบันจะต้องเรียนรู้และฝึกฝนกันให้มาก และจะต้องนำไปปฏิบัติ ทั้งทาง Offensive Operations และ Defensive Operations สำหรับการป้องกันประเทศทางทะเลนั้นจะต้องคำนึงถึงการป้องกันฐานทัพ (Bases) ท่าเรือทางทหาร (Ports) และท่าเรือพาณิชย์ (Harbours) ด้วยการป้องกันดังกล่าวก็จะต้องระมัดระวังและป้องกันในเรื่องการถูกโจมตีทางอากาศ (Air attack) การโจมตีทางใต้น้ำ (Underwater attack) และทุ่นระเบิด (Mining)

จากการที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าสมุททานูภาพ นั้นมีผลมาจากกำลังอำนาจแห่งชาติ ดังนั้น

กำลังอำนาจแห่งชาติ ในส่วนที่

เกี่ยวกับการใช้ทะเล ก็คือ

- ๑๐ ใช้ทะเลเป็นฐานสำหรับแผ่อำนาจสู่แผ่นดิน
- ๑๑ ใช้ทะเลเป็นทางขนส่ง
- ๑๒ ใช้ทะเลเป็นแหล่งอาหารและทรัพยากรธรรมชาติ

หัวข้อที่ ๑๐ ใช้ทะเลเป็นฐานสำหรับแผ่อำนาจสู่แผ่นดิน

เราจะเห็นได้จากเหตุการณ์ในอดีต เช่นในสงครามโลกครั้งที่ ๑ และ ๒ มีทั้งด้านการค้าขายและใช้กำลังทางเรือและต่อมาก็ดูตัวอย่างได้จากสงครามในอ่าวเปอร์เซีย และล่าสุด สงครามในอัฟกานิสถาน เป็นต้น

หัวข้อที่ ๑๑ ใช้ทะเลเป็นทางขนส่ง

ที่เกี่ยวข้องกับทหารเรือก็คือ การรักษาและใช้เส้นทางคมนาคมในทะเลทั้งยามปกติและยามสงคราม และทหารเรือไทยจะต้องฝึกกันมาก ๆ ก็คือการคุ้มกันและป้องกันกระบวนเรือ Convoy ให้ถึงที่หมายโดยปลอดภัย

สิ่งที่ควรสนใจของเราขณะนี้ก็คือ มาเลเซียกำลังพัฒนาการใช้ทะเลเป็นทางขนส่ง คือ กำลังพัฒนาท่าเรือ Tanjung Pelepas ซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กับ สิงคโปร์ และตั้งใจจะพัฒนาพื้นที่ใกล้ท่าเรือแห่งนี้เป็นฐานปิโตรเคมีและเป็นศูนย์กลางการขนส่ง

ถ่ายสินค้าทางอากาศด้วยซึ่งสายการบินเรือ Maersk Sealand ประกาศเมื่อ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๓ ที่จะย้ายฐานการขนถ่ายตู้สินค้าปีละ ๒ ล้านตู้ต่อปี ซึ่งเดิมขนถ่ายที่สิงคโปร์มายังท่าเรือแห่งนี้และสายการบินเรือ Ever Green ของไต้หวันก็ประกาศเมื่อ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๔ นี้ว่า เมื่อสิ้นสุดสัญญาที่สิงคโปร์แล้ว ก็จะย้ายมาขนส่งที่ท่าเรือแห่งนี้ ๑.๒ ล้านตู้ต่อปี และมาเลเซียกำลังทาบทามบริษัทเดินเรือ ฮันจิน ของเกาหลีใต้ มาใช้บริการที่ท่าเรือแห่งนี้ เช่นเดียวกัน ดังนั้นถ้ามาเลเซียดำเนินการสำเร็จการใช้บริการที่สิงคโปร์ก็จะลดน้อยลง ไทยก็จะลดน้อยลงไปด้วย แต่ก็จะไปเพิ่มที่ท่าเรือTanjung Pelepas แล้วท่าเรือของเราที่แหลมฉบัง ท่าเรือน้ำลึกที่สงขลา ซึ่งคาดว่าจะปรับปรุงให้เป็นศูนย์กลางการขนถ่ายสินค้าในภูมิภาคนี้ ก็อาจจะเป็นแค่ความฝันเท่านั้น

เท่าที่เขียนมานี้ก็เพียงแต่จะชี้ให้เห็นว่า มาเลเซียกำลังดำเนินการในทางรุกในเรื่องสมุทธานุภาพ พร้อม ๆ กับการปรับปรุงและพัฒนากำลังทางเรือ (Naval Power) แล้วรัฐบาลไทยและกองทัพเรือไทยจะคิดแก้ไขและหาหนทางปฏิบัติกันอย่างไรในอนาคต

หัวข้อที่ ๑๒ ใช้ทะเลเป็นแหล่งอาหารและทรัพยากรทางธรรมชาติ

ทรัพยากรทางทะเลที่น่าจะกล่าวถึงก็คือ

๑. ทรัพยากรทางทะเลประเภทมีชีวิต

(Living resource) ซึ่งประเทศไทยเราได้ใช้เป็นประโยชน์อยู่ในขณะนี้ นั่นก็คือ การประมงซึ่งแบ่งได้ดังนี้

- การประมงน้ำลึก (Deep sea fishery)
- การประมงนอกน่านน้ำ (Offshore fishery)
- การประมงในทะเลอาณาเขต (Coastal fishery)
- การเพาะเลี้ยง (Agriculture)

๒. ทรัพยากรทางทะเลประเภทไม่มีชีวิต

(Non - living resource) เช่น ดินบุกเพชร ทองคำ แร่เหล็ก ถ่านหิน น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และกำมะถัน เป็นต้น

ตามข้อ ๑. นั้น การใช้ทะเลในด้านการประมงมีความสำคัญและทำรายได้เข้าประเทศให้กับประเทศเราเป็นจำนวนมาก ซึ่งรัฐบาลก็ทราบดีอยู่แล้ว และได้พยายามสอดส่องดูแลสนับสนุนในเรื่องการประมงให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นตามลำดับและพยายามรักษาสถานภาพอันนี้ไว้โดยไม่ให้ชาติที่เป็นคู่แข่งที่กำลังไล่ตามมาแซงขึ้นหน้าไปได้

สำหรับทรัพยากรทางทะเลประเภทไม่มีชีวิต คือ น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ นั้น นับว่าเป็นพลังงานที่สำคัญของโลก สำหรับประเทศไทยของเรานั้น ก๊าซธรรมชาติน่าจะมียกยาดสำคัญต่อไปในอนาคต ดังนั้น เราต้องมาทำความเข้าใจในเรื่อง

ก๊าซธรรมชาติกันสักเล็กน้อยดังนี้

ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงที่สะอาดและราคาถูก เมื่อเปรียบเทียบกับเชื้อเพลิงประเภทอื่น ๆ ดังนั้น จึงมีการรณรงค์ที่จะให้มีการใช้ก๊าซธรรมชาติมากขึ้นในภาคของอุตสาหกรรม ซึ่งประเทศต่าง ๆ ในโลกนี้หันมาสนใจและดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจัง คือ

- ใช้ประโยชน์ของก๊าซธรรมชาติในภาคไฟฟ้า
- ใช้ประโยชน์ของก๊าซธรรมชาติในภาคอุตสาหกรรม
- ใช้ประโยชน์ของก๊าซธรรมชาติในภาคขนส่ง
- ใช้ประโยชน์ของก๊าซธรรมชาติในภาคอุตสาหกรรมปิโตรเคมี
- ใช้ประโยชน์ของก๊าซธรรมชาติในครัวเรือน

เนื่องจากเทคโนโลยีด้านการผลิตเครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ น้ำมันได้ก้าวหน้าไปมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการคมนาคม การขนส่งทางน้ำ ทางบกและทางอากาศ การใช้ น้ำมันของโลกจึงสูงขึ้น ในขณะที่ปริมาณสำรองของน้ำมันของโลกลดน้อยลง การสำรวจพบแหล่งปิโตรเลียมใหม่กลับพบว่าพบก๊าซธรรมชาติมากกว่าการพบน้ำมัน และมีหลักฐานชี้ว่า แหล่งสำรองน้ำมันของโลก จะยังคงอยู่ในตะวันออกกลางเป็นส่วนใหญ่เนื่องจาก

น้ำมันกับก๊าซธรรมชาติต่างก็เป็นปิโตรเลียม จะมีสถานะต่างกัน คือ น้ำมันเป็นของเหลว ในขณะที่ก๊าซธรรมชาติเป็นก๊าซ ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้ประโยชน์แทนกันได้ ดังนั้นในปัจจุบันนี้จึงมีการพัฒนาเครื่องมือเครื่องจักร เครื่องยนต์ ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงให้มีประสิทธิภาพสูงมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัสเซีย และยุโรป เพราะรัสเซียมีก๊าซธรรมชาติทั้งทางบกและในทะเลมากที่สุดในโลก และยุโรปได้เพิ่มการใช้ก๊าซธรรมชาติมากขึ้น เพราะก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงที่สะอาดและราคาถูก โดยส่งท่อก๊าซมาจากรัสเซีย ทะเลเหนือ และอัลจีเรีย ซึ่งทำให้ยุโรปสามารถลดการพึ่งพาน้ำมันจากกลุ่มโอเปคลงได้มาก สหรัฐ ฯ เองก็เพิ่มการใช้ก๊าซธรรมชาติมากขึ้นโดยต้องส่งท่อก๊าซมาจากอลาสก้า และซื้อก๊าซธรรมชาติเพิ่มจากแคนาดา เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของประเทศ

- จีน ได้ซื้อก๊าซธรรมชาติจากกลุ่มประเทศในกลุ่มสหภาพโซเวียตเดิม ขณะนี้อยู่ในช่วงการต่อท่อก๊าซธรรมชาติเข้าประเทศ

- ออสเตรเลีย ซื้อก๊าซธรรมชาติจากประเทศปาปัวนิวกินี และต่อท่อก๊าซธรรมชาติระยะ ๓,๕๐๐ กิโลเมตร มาเชื่อมต่อกับระบบท่อส่งของประเทศที่เมืองบริสเบน รัฐควีนส์แลนด์

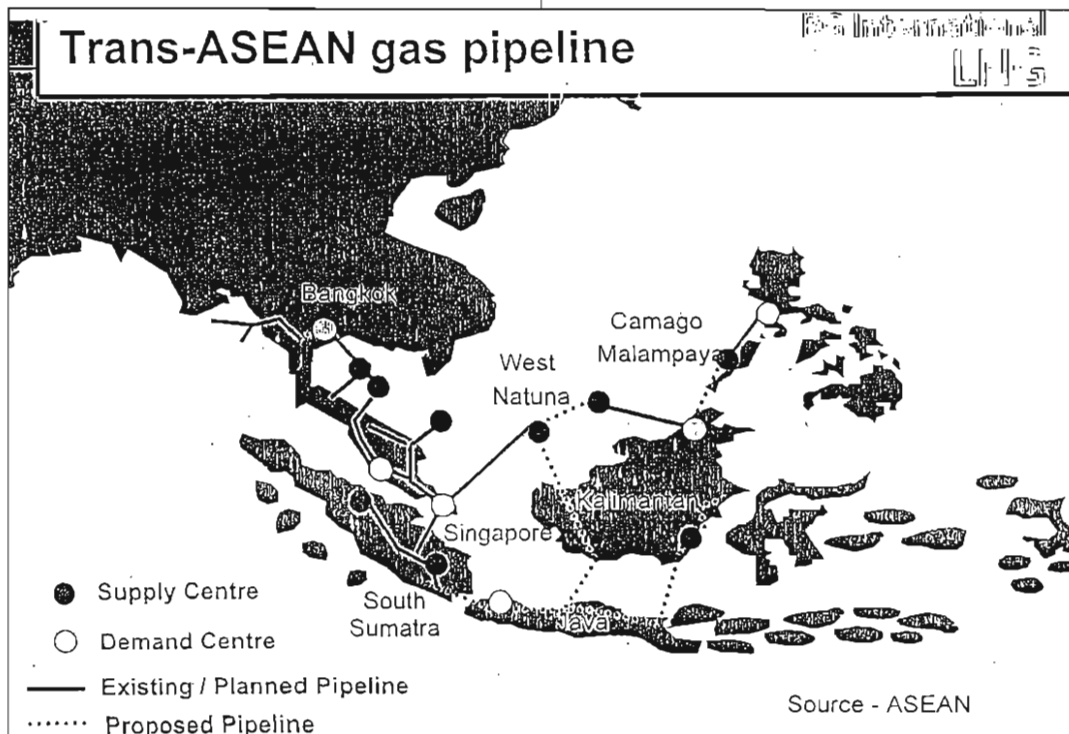
- มาเลเซียซื้อก๊าซธรรมชาติจาก

แหล่ง นาตุนา (NATUNA) ของอินโดนีเซีย และมีแผนต่อท่อส่งเข้าเชื่อมกับท่อภายในประเทศ

- สิงคโปร์ ซื้อก๊าซธรรมชาติจากอินโดนีเซีย ๒ แหล่ง คือ แหล่งนาตุนา และแหล่งสุมาตรา และส่งท่อเข้าประเทศรวมความยาวของท่อส่งก๊าซมากกว่า ๑,๐๐๐ กิโลเมตร โดยเริ่มส่งเข้าประเทศตั้งแต่ มกราคม พ.ศ.๒๕๔๔ ซึ่งสิงคโปร์ได้วางแผนยุทธศาสตร์เพื่อผลักดันให้ประเทศของตนเป็นศูนย์กลางการค้าก๊าซธรรมชาติเชื่อมต่อท่อก๊าซธรรมชาติเข้ามาเลเซียและต่อเข้ากรุงเทพมหานคร โดยคาดว่ากรุงเทพฯ จะเป็นตลาดก๊าซที่สำคัญในอนาคต

ประเทศไทยเคยสนใจที่จะซื้อก๊าซธรรมชาติจากแหล่ง นาตุนา ของอินโดนีเซีย เช่นกัน เพราะเป็นแหล่งที่เชื่อว่า มีก๊าซธรรมชาติมากที่สุดในโลก โดยคิดจะต่อเชื่อมเข้าสู่จังหวัดระยอง โดยอินโดนีเซียเชื่อว่าประเทศไทยน่าจะเป็นศูนย์กลางของธุรกิจก๊าซธรรมชาติและการค้าของเอเชีย ถ้าประเทศไทยสนใจและดำเนินการอย่างจริงจังก็จะทำให้ไทยมีพลังงานสำรองมากขึ้น

เนื่องจากได้สำรวจพบก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยเป็นจำนวนมากนักและเราได้นำเอาขึ้นมาใช้ประโยชน์กันในปัจจุบันโดยทำระบบส่งท่อขึ้นที่ระยอง อย่างน้อย ๆ ก็จะใช้ได้ประมาณ ๕๐ ปี นอกจากจะดำเนินการวางท่อก๊าซไปใช้ในปริมาณทล และ

ภาคกลางบางส่วนแล้ว ไทยเรายังมีโครงการวางท่อส่งก๊าซไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีกด้วย เป็นเรื่องที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าประเทศไทยเราได้ทำการซื้อก๊าซธรรมชาติจากพม่า จากแหล่ง ยาดานา และเยตากุน เพื่อมาใช้กับโรงไฟฟ้าที่จะสร้างที่ราชบุรี แต่เราก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องหาสำรองไว้อีก ดังนั้นในการที่รัฐบาลได้ตกลงใจเดินหน้าเรื่องก๊าซธรรมชาติในพื้นที่พัฒนาร่วมไทย - มาเลเซีย (JDA) เป็นการถูกต้องแล้ว เพราะหากโครงการดำเนินการล่าช้า หรือหยุดชะงักลง จะส่งผลกระทบต่อความร่วมมือลงทุนระหว่างประเทศมาเลเซีย กับประเทศไทย รวมทั้งผู้ผลิตและผู้ลงทุนในพื้นที่ JDA โดยตรง

เพราะใน phase แรก มาเลเซียจะเป็นผู้ซื้อและใช้ก๊าซจาก JDA นี้ก่อน ขณะที่ผู้ลงทุนที่รัฐบาลโดยองค์การร่วมไทย - มาเลเซีย สนับสนุนให้ไปลงทุนสำรวจผลิตก๊าซในพื้นที่ JDA ก็จะได้รับผลกระทบกระเทือนจากแผนการลงทุนที่ล่าช้าออกไป ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในบรรยากาศการลงทุนในประเทศไทย อนึ่งหากเลยระยะเวลาที่ มาเลเซียพอจะรับได้แล้ว มาเลเซียก็อาจมีความจำเป็นต้องทบทวนเปลี่ยนแผนวางท่อก๊าซจาก JDA ไปยังประเทศของตนโดยตรง โดยไม่ผ่านประเทศไทย ก็คงจะทำให้เราหมดโอกาสที่จะนำก๊าซมาขึ้นที่ภาคใต้ตอนล่างนี้เป็นเวลานานนับสิบปี ดังนั้น จึงจำเป็นต้องวางท่อก๊าซขึ้นที่สงขลา

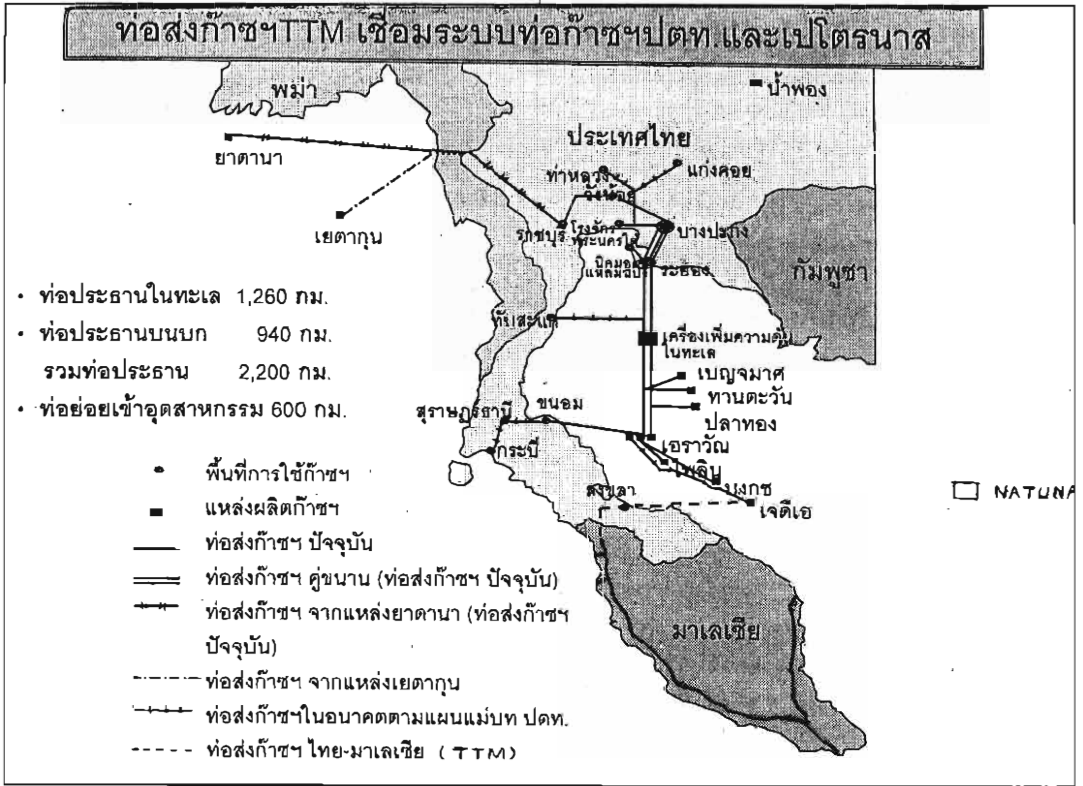
อย่างรวดเร็วตามที่ได้ทำสัญญากันไว้ในระดับประเทศ

ผมคิดว่าในอนาคตเราก็ต้องเจรจากับเขมรและเวียดนาม ในการพิจารณาใช้ก๊าซธรรมชาติร่วมกันซึ่งอยู่ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะที่เหลื่อมทับกันอยู่เช่นเดียวกับมาเลเซีย เท่าที่ทราบได้มีการตกลงกับเวียดนามเรียบร้อยแล้ว แต่ส่วนเขมนั้นรัฐบาลคงจะต้องดำเนินการต่อไป

ในการประชุมกลุ่มอาเซียน (ASEAN) เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๘ ที่กรุงเทพฯ ได้เน้นถึงความร่วมมือของสมาชิกในการเสริมสร้างความมั่นคงในด้านพลังงาน การพัฒนาทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและต่อมาได้มีการประชุมสูงสุดอย่างไม่เป็นทางการของผู้นำของแต่ละประเทศสมาชิกเมื่อ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๐ ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ของอาเซียน (ASEAN VISION 2020) ในโครงการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญได้แก่ โครงการเชื่อมโยงสายส่งไฟฟ้าอาเซียนและโครงการเชื่อมโยงเครือข่ายท่อส่งก๊าซธรรมชาติ (Trans ASEAN Gas Pipeline) โครงการเชื่อมโยงเครือข่ายท่อส่งก๊าซธรรมชาติได้มีคณะกรรมการด้านปิโตรเลียม (ASEAN Council on Petroleum) หรือ ASCOPE ซึ่งประกอบไปด้วยบริษัทน้ำมันแห่งชาติของประเทศอาเซียนทั้งหมดจะเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินโครงการและได้แต่งตั้ง

คณะทำงานร่วมในการจัดทำแผนแม่บทท่อส่งก๊าซธรรมชาติ Masterplan of the Trans ASEAN Gas Pipeline (TAGP) ซึ่งคณะทำงานประกอบด้วย บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย (เปเตรนาส) ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม และไทย (ปตท.) โดยมีมาเลเซียเป็นหัวหน้าคณะทำงาน ในการประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งที่ ๑๗ ใน พ.ศ.๒๕๔๒ ที่ประชุมได้บรรจุแผนดำเนินการของโครงการ TAGP เข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนดำเนินการความร่วมมือด้านพลังงานของอาเซียน พ.ศ.๒๕๔๒ - ๒๕๔๗ จากการตรวจสอบปริมาณสำรองก๊าซธรรมชาติของกลุ่มประเทศสมาชิกมีปริมาณมากเพียงพอที่จะสนองความต้องการก๊าซธรรมชาติของสมาชิก (ASCOPE) ทั้ง ๗ ประเทศ นอกจากนี้โครงข่ายท่อส่งก๊าซธรรมชาติดังกล่าวจะช่วยให้กลุ่มประเทศสมาชิกมีความแข็งแกร่งในด้านความมั่นคงทางด้านพลังงานมากขึ้นและลดการพึ่งพาการนำน้ำมันดิบจากตะวันออกกลางในอนาคตอย่างแน่นอน

อาจจะเป็นข่าวดีสำหรับประเทศไทยก็ได้ที่สหรัฐ ฯ และชาติต่าง ๆ ในยุโรปบางประเทศเห็นว่า ในอนาคตควรที่จะพัฒนาเมืองเชียงไค่ ของจีน เป็นเมืองที่เจริญก้าวหน้าและใหญ่ที่สุดในโลก และให้เป็นศูนย์กลางการค้าขายของโลก ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง เมืองเชียงไค่จึงจำเป็นที่จะต้อง

มีพลังงานมาสนับสนุน จึงจะมีผู้มาลงทุน ฉะนั้น ก็คงจะหนีไม่พ้นจากการใช้ก๊าซธรรมชาติ ซึ่งขณะนี้จีนได้ติดต่อขอซื้อก๊าซธรรมชาติจากแหล่ง นาดูนา (NATUNA) ของอินโดนีเซีย ไว้แล้ว โดยมีหนทางที่จะวางท่อก๊าซอยู่ ๔ ทางด้วยกันคือ

- วางท่อก๊าซตรงไปที่เซียงไฮ้ แต่ก็เป็นระยะทางที่ไกล น้ำลึก จะต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูง

- วางท่อก๊าซผ่านประเทศเวียดนาม
- วางท่อก๊าซผ่านเขมร
- วางท่อก๊าซผ่านประเทศไทย
- วางท่อก๊าซผ่านพม่า

ถ้าจะผ่านเวียดนาม จีนคงไม่ไว้ใจ

เวียดนามเพราะเคยเป็นศัตรูกัน อาจจะถูกหักหลังเมื่อใดก็ได้ ถ้าจะผ่านเขมรก็ยังคงผ่านเวียดนามด้วย ถ้าอ้อมไม่ขึ้นที่พม่าก็ไกลเกินไป ดังนั้นน่าจะผ่านประเทศไทย ถ้าผ่านประเทศไทยเราก็จะได้ประโยชน์อย่างแน่นอนที่อยู่ดี ๆ ก็มีผู้มาลงทุนวางท่อก๊าซที่เป็นท่อหลักมาให้ เราก็สามารถขอต่อท่อก๊าซของเราไปบรรจบแล้วขอซื้อก๊าซมาใช้โดยไม่ต้องลงทุนอะไรมากนัก (เหมือนกับการขอต่อท่อน้ำประปาเข้าบ้าน) ที่เขียนมานั้นก็เป็นเรื่องในอนาคต และถ้าโครงการเชื่อมโยงเครือข่ายท่อส่งก๊าซธรรมชาติของอาเซียน (ASCOPE) สำเร็จด้วยแล้ว การใช้ก๊าซธรรมชาติในการพัฒนาประเทศใน

ทุก ๆ ด้านของเราคงจะดีขึ้นและจะมีก๊าซใช้
เป็นเวลาเกินกว่า ๑๐๐ ปี อย่างแน่นอน

อย่างไรก็ตามที่เขียนมานั้น เป็นเรื่อง
ที่คาดคิดที่จะเกิดขึ้นและดำเนินการต่อไปใน
อนาคต แต่ผมว่าเรามาดูในเหตุการณ์ใน
ปัจจุบัน ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้ ประเทศของ
เราใช้ก๊าซธรรมชาติจากในอ่าวไทยโดย
วางท่อหลักขึ้นที่ระยอง ชื่อก๊าซ ฯ จากพม่า
เพื่อมาใช้กับโรงไฟฟ้าที่ราชบุรี และร่วมกับ
มาเลเซียตามโครงการพัฒนาร่วมไทย -
มาเลเซีย (JDA) เท่านั้น นับว่าเพิ่งจะเริ่มต้น
ยังมีระยะอีกยาวนานที่รัฐบาลจะต้องคิด
และดำเนินการต่อไป เพราะจะต้องใช้เงิน
เป็นจำนวนมากที่จะนำมาลงทุนและดำเนิน
การต่อไป เราหันกลับมาดูมาเลเซียบ้าง
มาเลเซียได้วางท่อก๊าซธรรมชาติทั้งทาง
ด้านตะวันออกและตะวันตกของประเทศ
(PETRONAS) และสามารถนำไปใช้ในรัฐ
ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและเมื่อมาบรรจบ
กับท่อก๊าซธรรมชาติที่มาจากพัฒนา
ร่วมไทย - มาเลเซีย (JDA) ด้วยแล้ว ก็จะ
ทำให้การพัฒนาประเทศรวดเร็วกว่า
ประเทศเราอย่างแน่นอน ซึ่งผมพอจะสรุป
ได้ว่าขณะนี้มาเลเซียมีความเข้าใจในเรื่อง
สมุททานุภาพและการใช้ทะเลให้เป็น
ประโยชน์มากขึ้น ซึ่งประเทศไทยจะต้อง
สนใจคือ

- มาเลเซีย กำลังพัฒนาในเรื่อง
พาณิชย์นาวี และปรับปรุงท่าเรือขนส่ง

สินค้าตามที่ผมได้กล่าวมาแล้ว เช่นปรับปรุง
ท่าเรือ Tanjung Pelepas เป็นต้น

- มาเลเซีย ใช้ก๊าซธรรมชาติในทะเล
เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาประเทศ
ทดแทนน้ำมัน

- มาเลเซีย กำลังพัฒนาและเสริม
สร้างนาวิกานุภาพ

สรุป

วัตถุประสงค์ที่ผมเขียนเรื่องนี้ก็จะชี้
ให้เห็นว่า ก๊าซธรรมชาติในทะเลนั้นเป็น
ปัจจัยตัวหนึ่งในสมุททานุภาพอย่างแน่นอน
และส่งผลขึ้นไปถึง กำลังอำนาจแห่งชาติ
ความมั่นคงของชาติและยุทธศาสตร์ของ
ชาติด้วย ที่เขียนมาตั้งแต่ตอนต้นนั้น ก็เพื่อ
จะให้ผู้อ่านได้เห็นภาพและเห็นความสำคัญ
ของก๊าซธรรมชาติในอนาคตและเพื่อเป็น
พื้นฐานในการที่จะศึกษาเรื่องสมุททานุภาพ
ที่นับว่าจะมีความสำคัญมากขึ้นในอนาคต
เช่นกัน

จากเอกสาร การสัมมนาบทบาทของ
ทะเลไทยในการฝ่าวิกฤติเศรษฐกิจไทย เมื่อ
๑๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งรวบรวมโดย
โครงการกฎหมายทะเลแห่งเอเชียอาคเนย์
(SEAPOL) ได้มีการให้ข้อคิดเห็นว่า
สมุททานุภาพ นั้นทหารเรือน่าจะรู้เรื่องดี
ที่สุดเพราะมีการสอนและศึกษากันอยู่ตลอดเวลา
เวลาที่สถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูง
เมื่อเป็นเช่นนี้ทหารเรือเราก็ต้องสนใจและ

ศึกษาเรื่องนี้อย่างจริงจังทุก ๆ ประเด็น ตาม
 ๑๒ หัวข้อที่ได้เขียนมาแล้วในตอนต้น

ประการสำคัญปัจจุบันนี้ ได้มี
 นายทหารเรือทั้งนอกราชการและประจำการ
 ได้ไปดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาแก่นักการเมือง
 และพรรคการเมืองแทบทุกพรรค และผม
 คาดว่าคงจะให้คำปรึกษาและเสนอแนะใน
 เรื่องเกี่ยวกับ สมุทรทานุภาพและนาวิกานุภาพ
 อย่างแน่นอน ดังนั้นก็ต้องถามตัวเองว่า
 เรามีความรู้ในเรื่องนี้มากน้อยแค่ไหน และ
 เมื่อไปอยู่กับพรรคการเมืองต่าง ๆ แล้ว
 เราควรจะภูมิใจว่า เราได้มีโอกาสเข้าไป

ช่วยประเทศชาติโดยให้พรรคการเมืองต่าง ๆ
 ได้รับความรู้ในเรื่องสมุทรทานุภาพมากขึ้น
 พรรคไหนได้เข้ามาเป็นรัฐบาลเราก็ต้อง
 เสนอแนะและขอให้เห็นความสำคัญของ
 สมุทรทานุภาพ อย่าปล่อยให้พลละเลยเหมือน
 ในอดีต และต้องระมัดระวังอย่าให้ พม่า
 เขมร เวียดนาม และมาเลเซีย แซงขึ้นหน้า
 เราไปแล้วกัน และเมื่อไปอยู่ต่างพรรคกันแล้ว
 อย่าเอาเรื่องระหว่างสวนตัวมาวิพากษ์
 วิจารย์กันเอง โดยมีได้เกี่ยวข้องกับเรื่อง
 สมุทรทานุภาพแต่อย่างใด

เอกสารประกอบการเขียน

เกตุ สันติเวชกุล, พลเรือเอก. “คำบรรยายเรื่องสมุทรทานุภาพ.” นครปฐม. วิทยาลัยการทัพเรือ,
 ๒๕๒๓

โครงการกฎหมายทะเลแห่งเอเชียอาคเนย์ (SEAPOL), รวบรวม. “บทบาทของทะเลในการฝ่า
 วิฤตเศรษฐกิจไทย.”

จารุอดม เรื่องสุวรรณ. “คำบรรยาย เรื่อง ทรัพยากรทางทะเลและพลังงาน ทางเลือกก๊าซธรรมชาติ”
 กรุงเทพฯ ฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

